

7
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ,
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. *Βασ. IV 7/1970*

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

2 εκ. 1969 / φεβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Παλιούρι.....
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας Βόλου.....
Νομοῦ Μαγνησίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Εὐαγγέλιος Ἀντωνίου.. ἐπάγγελμα Διδακταγός.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ὁδὸς Βόλου Διμητίου.. Βόλου..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. Καταγορεύεται χωρὶς τούτου..
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Κακπαλός Νικολάος,.....
Γερνέι.....
ἡλικία 78... γραμματικαὶ γνῶσεις Εξ' ἀμερικανικοῦ..
..... τόπος καταγωγῆς Παλιούρι.....
.....
β) Κατὰ τὰς ἐπὶ 34 καὶ Παλιούρι.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Οἱ γόνιμαὶ περιοχαὶ διὰ σποράν καὶ αἱ ἄγονοι καὶ χέραι διὰ βοσκὴν ποιμνίων..
Ἐπὶ ἤρχον αὐταὶ χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσονται κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; Ἐπὶ ἤρχον καὶ χωρίζονται, ἀλλ' ἐν ἀλλαγῇ.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους) γ) εἰς Κοινότητας δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Εἰς φυσικὰ πρόσωπα δηλ. χωρικοὺς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; .... Ν. αἱ ἐν περιστάσεων γάμοι καὶ ἡμεῖς τεινόντες ἐν βίᾳ.....
ἢ διδομένην προῖον.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τήν γεωργίαν ἢ μόνον εις τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; .....

... Συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας .....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καί εις τήν γεωργίαν ; ...

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; .....

Αὐτ. ἔβγινταν καὶ μεγάλα μοναστήρια καὶ τινὰ περιλήψεις ἢ ἐχούσι το. εἰς ἐκ μὲν αὐτῶν καὶ ἀνέμενον παρθεμῶν .....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβὴ των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;) .....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ἐχρησιμοποιοῦντο ἐργάται ἄνδρες καὶ γυναῖκες μόνον κατὰ τὸ θέριμα κ.λ. .....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ...

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ...

Εἰς γαλλικὰ μέρη καὶ ἐν τῷ χωρὶ οὐ. ἀπὸ .....

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

..... ὅχι .....

- δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καυσίν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

..Μόνον.. Δια.. τῶν.. κώπρων..

- 2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον
 σας ; Α.η.ο. 1950... καὶ 28.12.79... καὶ... εἰς 2.1.1980
περὶ τῶς οὐκ.

Περὶ τῶν οὐρανίων.

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; ... 1920

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

Εἰς ποῖα κτήματα ἐκμεταλλεύεσθαι (ἢ ἐκμεταλλεύεται) κάθε τύπος ;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον ταῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ;

61. ο. 28. τα' υπηκοα. Αλλ' ειναι. Βασιλεὺς χαρις. Γεν. 28.
ἐλθόν. ἐν. Βίβλιν.

· λέν. η. · εν · βίχον

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφία) έκαστου τύπου σιδηρού άρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. κερδίζω... 4. ἐνί... 7. κατὰ... 10. εὖ... 13. ἀντὶ... 16. ὑπὲρ... 19. ὑπὸ... 22. ἐκ... 25. ἐν... 28. ἐν... 31. ἐν... 34. ἐν... 37. ἐν... 40. ἐν... 43. ἐν... 46. ἐν... 49. ἐν... 52. ἐν... 55. ἐν... 58. ἐν... 61. ἐν... 64. ἐν... 67. ἐν... 70. ἐν... 73. ἐν... 76. ἐν... 79. ἐν... 82. ἐν... 85. ἐν... 88. ἐν... 91. ἐν... 94. ἐν... 97. ἐν... 100. ἐν...

2 η Κουζάρι

2. . . . . 5. Египет . . . 8. Европа . . . . .

3. $\frac{1}{2} \frac{a^2}{b^2} \frac{b^2}{a^2} \frac{a^2}{b^2} \dots \frac{1}{2} \frac{a^2}{b^2} \frac{b^2}{a^2} \frac{a^2}{b^2} \dots$

$\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \right)$

- 2) Τρακτέρ (άπό πότε είναι εν χρήσει;) 1962

- 3) Μηχανή θερισμού 1962

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... 0.81.....
5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ... 1952.....
στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον... Πομπόλ. Τεχνίτες.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
 σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
 νιζόμενα ἐνταῦθα; *Ὡς εἰς τὰς ἐκείδω γραμμὰς ἐκηροῦσαν*
ἐν τῇ ἀντιγραφῇ οὐ φαίνεται.

- 3) Ἰχθυογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. ....6. ....11. ....
2. ....7. ....12. ....
3. ....8. ....13. ....
4. ....9. ....14. ....
5. ....10. ....15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

4) **Τὸ ὑνί.** Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων· δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

.....

.....

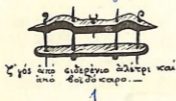
7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Three line drawings of ancient Greek weapons are shown. From left to right: a pike (prion) with a long, slightly curved blade and a simple hilt; a spear (apida) with a long shaft and a leaf-shaped spearhead; and a sword (xiphos or gladios) with a short, straight blade and a hilt featuring a cross-guard.

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. καὶ ἀνθρώποι. βόες καὶ ἄλλα ζῶα καὶ ἄνθρωποι.

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; ... Δύο.

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... ἢ τοὺς ἀνθρώπους.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.). ... ἢ τοὺς ἀνθρώπους.

1. Τὸ ζυγόν 2. Τὸ λουρί 3. Τὸ ζεύλι 4. Τὸ πιζεύλι 5. Τὸ ἀνωζεύρι

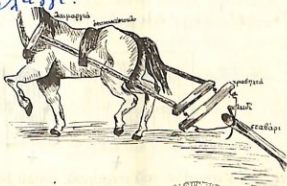
10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας. ... ἢ τοὺς ἀνθρώπους.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν). ... ὁ κρίκος.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; ... ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ
πρώτου ζώου καὶ τοῦ δεύτερου.
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ... ἀπὸ τῆς ἐποχῆς
τοῦ πρώτου ζώου καὶ τοῦ δεύτερου.

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ τὰ προσδεθῆναι
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

11. Ταμάρια 21 βαμπεράκι 21 αλυσίδα αϊόποτα
 συνδέονται με την Ταμάρια με 21 κίς. Σημειώνεται
 από το βαμπεράκι και 21 αλυσίδα συνδέονται με το
 το 6 αλυσίδα.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἡ συνθήκη εἰς τὸν τόπον σας .....

Μονον άνδρες (οχι γυναίκες ή έφηβοι)

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) . . .

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις το σιδηρούν άροτρον. *Κονοειδών των*
 πρώτων. οί. λακκαρών και το βαρύνον. *Εν συνεχεία* οί. αλυσίδας
 αλυσίδας συνδέονται με την μηχανή των λακκαρών. *Εμπίπτει*
 από το βαρύνον και επανασυνδέονται με το *εξάρτημα*

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία),
 Μ.Ε. Β.Χ.Ο.Ι.Ν.Ι. Β.Χ.Δ.Ε.Ο.Κ.Ε.Ν.Ο.Υ. Μ.Ε. Ζ.Ω. Α.Π.Α.Π.Ι.Σ.Φ.Ι.Ω. Σ.Σ.
 Μ.Φ.Ι.Η.Ζ.Ω.Β.Ν. Γ.Δ.Η.Χ.Φ.Ε.Ν.Ν. Ξ.Π.Γ.Ν.

Εἰς ποῖα ὀργανώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. . . ἐκ. ὁ. λ. α. π. α. ἀρ. γ. μ. α. α. . . Ηυρ. ε. κ. ὁ. κ. α.
. . . ὡ. ἠ. ρ. ω. β. ὁ. ρ. μ. ρ. α. ε. φ. ἵ. ν. ε. το. β. α. δ. ἴ. α. ὅ. ρ. ω. α. α. . .

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία)] τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Εὐνή.Θαλ. δ.ὐ.ο. τὸ ἔν. μαζα τὴν ἄνωξιν. (περίοδος ἀρχικὴ πλάνουμα). καὶ τὸ ἔξτραν... κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀπορᾶς, καλοῦμενον... ἐκ δ. ἐν τῇ ρ.ι. εφε. αὐτῶν. καὶ γύ. ρ.ι. εφε. αὐτῶν.....*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

Δὲν ἐκείνη ἐρχοῦντο πάλιν καὶ

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ σπαρθὲν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν αὐταὶ ἡ ἄλλα δημητριακόν...

2004 0 m 2 m 4 4 20

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... ἐν ... ἔργ. ... ἔρ. α. .....

- 5) Ποια έργα λεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ἔχρημ.ε.φ.α.η.ο.ι.ε.ζ.ο.
ε.α.ν.ι. κατὰ τὴν ἡμέραν. δ.κ.έν.ον. καὶ. λ.ν.φ.α.τ.ῶ.μ.ε.ν.ον. εἰς
τοῦν ὥ.μ.ον.

- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

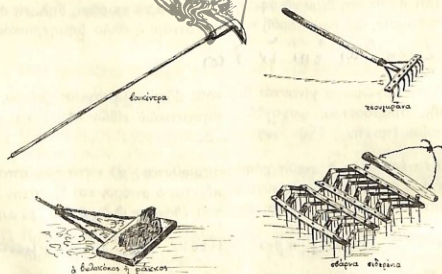
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

... Μὲ τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ τὴν βουκέντρα ...

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφίου (σβάρνισμα, διβόλισμα);

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνη εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

... *Ἀν. εἶχεν βοῦδόν.* .....

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους. ... *Ἀν. ζυγαλίσματα καὶ σπορία.* .....

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιερгоοῦντο (ἢ καλλιερгоοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. ... *Ἰα' η. γέον. γόνιμα* .....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμη-
λων ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
καὶ ἄλλως. ... *Ἀν. ἐγένετο καὶ ἐργασία γεωμηλῶν* .....

... *ἐλάττωσε εἶδον* .....

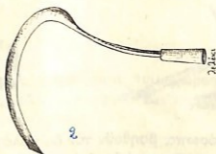
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

Μέ δρεπάνι καὶ μαχαίρι θά λέναι .....

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε .....

Ἡ εὐχὴ τῶν ἀντιγράφων ἐκείνων ἐργαλείων .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). Μὲ χόσου εἰς ἡ θά λέναι .....

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .....

Ἡ εὐχὴ δρεπάνι καὶ ὀδοντωτὴν, εἰς τὴν χόσου εἰς ἐκείνην .....

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χεῖρολαβὴ του; (Σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

Ἡ χεῖρολαβὴ εἶτο ξύλινη καὶ κυλινδρική· ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἐλέγετο θά λέναι .....

- 5) Ποιος κατεσκεύαζε αυτά τα θειριστικά εργαλεία (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) . ἐγὼ καὶ... θιωτέχνη... ἐν... Βόλον...

- 6) Ὅτι παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θειρισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ..... *40x1* .....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ἐκ. ὕψ. 10-15 ἐκατοβ. ἀπὸ γῆς...*

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται) . . . . .

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; *Π.Ε. Σπυριδ. Ζαΐ. ἀ. η. 157. ἐδ. ρ. 70.*

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίεσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) . . . Πολλά μαζί, ἕκαστον

4. 5. Χρησ. Α. 72. 439722. Απὸ τοῦ παχὺ τοῦ
καλαμῶν. Αἱ μετὰ τὰς τῶν σταχυῶν ἡβας πρὸς
τὴν μετὰ τὴν βῆν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ποτέ... δύν... ἡρξί... γον... τὸν... θερισμόν... ἡμέραν...
...τρύτων...

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικά τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐτραγουδοῦσαν... δὲ... ἡμέραν... ἡμέραν...
...ἡμέραν... τὸν... θερισμόν...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...

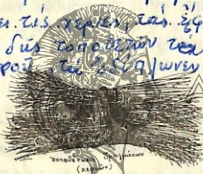
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Τὸ... δεμάτιασμα... ἐγίνετο... ἡμέραν...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...
...ἡμέραν... ἡμέραν... ἡμέραν...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Ὁ δὲ λαὸς συνέκέντρωνεν . δ . β . χερῖς . ἢ τοποθετεῖται
ταὺς κεφαλὰς τῶν ἐλάχων πρὸς μίαν κατεύθυνσιν .
ἤκειται ἐλάχων . διὰ τῶν χερῖς ἀπόστα .
ἀπὸ τοῦ κέντρου . διὰ τῶν χερῖς καὶ ἔκκεντρον . τὰ χερῖς
μένοντι δεματικῶς . ἢ διὰ τῶν χερῖς . ἐπειροεῖται
τὰς δύο ἄκρας τῶν κεφαλῶν τῶν ἐλάχων .
ἢ τοποθετεῖται τὰς χερῖς καὶ ἔκκεντρον καὶ ἔπειτα
ἐπειροεῖται τὰς δύο ἄκρας τοῦ
δεματικῶς καὶ ἔκκεντρον καὶ ἔπειτα
ἐπειροεῖται

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

Μετά τοῦ δέσιμον τὰ δεμάτια συνέκέντρωνοντο
ἀπὸ δ . 15 . 20 . εἰς μίαν θύραν τοῦ ἀγροῦ .
καὶ ἐτοποθετοῦντο κατὰ τοῦ χρόνου ὥστε
οἱ στάχυες καὶ ἔχουν μίαν πρὸς τὸ ἔδαφος
διὰ τὴν ἀποσπάρξιν τὰς δύο ἄκρας τῶν ἐλάχων .

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; Ὁ δὲ ἐγένετο καλλιέργεια πατάτας .

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φύλαξις αὐτοῦ. *ἔγινετο ἐξ ἐκτροφῆς μετ' ἐλίου. ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐλίου ἐγίνετο ἐν γόνιμῃ γῆδαφν. τὸ ἔδαφος ὠρμήνετο καλῶς. ἡ κοπή ἐγίνετο μετ' ἐλίου καὶ αὐτὴν ἐπ' ἐλίου. ὁ ξήρανς ἐγίνετο ἐν ξηρῶν καὶ ζεστα ἐδένετο ἐν κλάδῃ μετὰ ἐξ ἐλίου. ἐξ ἐλίου ἐγίνετο ἐν ξηρῶν καὶ ζεστα ἐδένετο ἐν κλάδῃ μετὰ ἐξ ἐλίου.*
- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ά.). *Κυρίως ἐθερίζετο μετὰ τῶν καρποφοριῶν ἐν ξηρῶν καὶ ζεστα.*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας). Ο... Δερμιδής... βίβλος... ἐποποδισίγο
... κέ... βέ... με... κα... ἐπεί... κέ...
... τοῦ... π... καὶ... ἐ... καὶ...
... βίβλος... αἶμα... ἐχον... ἐν τῶν
... π... τῆ... κα...

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Πα. Ὁρίσθη αὐτοὺς ἐκτελεῖν τὸ ἔργον
τὸ ὁποῖον ὠρίετο πρὸ τῶν ἀδελφῶν...
ἐναὐτοῦ αἰνίας.

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν
δεμάτια. Εἰς τινες τόπους λέγεται: θεμνωστάσι, θεμωνιά,
θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν;
Ἦνυπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; Ο. Σ. 17-0.

ἐλθὲν το. δευτερον 6 φ. το. κατ' αφεον. αυ. διφωτισ
 ἐλθὲν το. εὐχην. α. εὐδοχων. α. αὐτοῦ. καὶ διδ. α.
 διπ. κ. λ. η. α. σέξ. η.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἁλώνι διὰ τὸν ἁλωνισμόν τῶν δημητριακῶν ; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἁλώνι ; *ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἁλώνια πρὸ τῆς οἰκίας καὶ πρὸ τῶν μέσων πρὸ ἀποθήκης καὶ πρὸ ἀχυρῶνα.*

- 4) Ποῦ κατασκευάζεται (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν; ... *τὸ αὐτὸν μαγεύειν καὶ πρὸ τῆς αἰαλῆς καὶ πρὸ τοῦ μέσου τῆς ἀποδοτικῆς καὶ τοῦ ἀχυρῆος* .....

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐάν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

.. δυνὴ δυν. .. εἰς μὴν .. ἐπὶ δυν. .. εἰς δυν. .. αἶμα -
.. χυμὸν .. εἰς τὴν ἀντίρρῳν περίπλοκον .. χυμὸν
ἐγίνετο ἐν περιρροίᾳ.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .. τὸ ἀλώνισμα
ἀρχεται μετὰ τὴν μεταρροίαν τῶν δυνάμεων εἰς τὸ ἀλώνι
καὶ ἡ γῆ ἐξέρχεται ἀπὸ τῆς ποσότητος τῆς δυνάμεως.
7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .. τὰ ἀλώνια .. κατασκευάζονται
αὐτὸν μὲ παχύνειν τὴν ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν
ἐπὶ τῶν .. παρὰ τὴν ἐπὶ τῶν ..

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμού (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .. εἰς τὴν ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν

.. καὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν ..
.. τὰ ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν ..
.. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν .. ἐπὶ τῶν ..

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... ? ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλώ-

το ποδὲς τῆς θαλ. πρῶτος τοῦ δ. ε. εὐρ. δ. δερ. δ. τιμῶν. καὶ κινῶ
μέ. τοῦς. ἐξ. αὐτῶν πρὸς τὸ ἐξωτερικόν. ἢ ἐπειτα γινώσκει-
ται. τὸ. ἐπὶ. τῆς. δον. τοῦ. σχηματ. ποδέντος. καὶ. κ. γ. αὐ.
μέ. δι. μέ. α. δερ. δ. τιμῶν

- α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιστοῦ ξύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήγερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ἄ.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

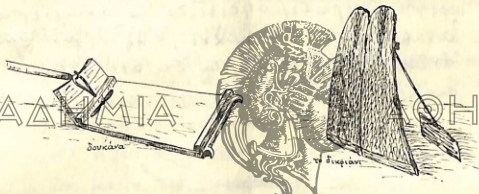
καὶ, ἐὰν ἐρχώμεθα ὅπου, καὶ ἐκεῖ νὰ κοροῦν τὰ σταχθὰ.....
 τὸ ἁγῶνα καὶ γίνεσθαι. ἐκ τῶν κακοποιῶν ἐν τῇ
 τῶν ἐκείνων. ἀπὸ περιεφερόμενων. τῶν δέξιν
 διὰ ἐκείνων. τὸ ἐν ἑκείνων. τὸ ἐκείνων.....
 καὶ τὰ ἁγῶνα. ἐκ ἐκείνων. ἐκ τῶν ἐκείνων
 τῶν ἐκείνων.

- 20 —

της και σχετικής φωτογραφίας ή ιχνογραφήματα).....

исправлен и в

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνατισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωναριστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδῶν σκληροῦ λίθου ἐξαρθρεῖται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωναισμόν των.

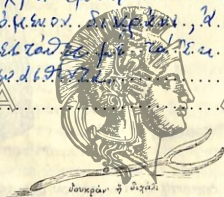

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Kuping... dora... do jin... na... Gove...
na... do jin... na... do jin...
na... do jin... na... do jin...

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρῆσει; (Εἷς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): $\zeta \cdot \sigma \cdot \chi \cdot \rho \cdot \eta \cdot \lambda \cdot \epsilon \cdot \mu \cdot \pi \cdot \rho \cdot \iota \cdot \eta \cdot \tau \alpha \cdot \tau \alpha \cdot \mu \cdot \lambda \cdot \tau \omega \cdot \xi \cdot \rho \omega$.

μορφή): α. ε. χ. ρ. ω. ε. φ. ο. η. ι. β. τ. ω. . . . . κ. λ. τ. ω. ζ. ε. ρ. ω.
 ο. ν. ο. κ. κ. γ. ο. κ. ε. ο. ι. . . . . δ. ι. κ. ρ. ε. ι. α. , γ. λ. γ. ? ρ. ρ. ζ. ε. ρ. ρ. ο. ν.
 γ. ν. ζ. ι. α. κ. ζ. ε. ι. α. δ. ε. ρ. ο. ι. . . . . τ. α. τ. ε. α. β. ι. δ. ι. ρ. ο. ν. . . . .
 α. α. τ. ε. δ. β. κ. γ. δ. β. γ. ι. α. λ. . . . .

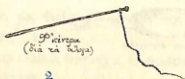

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;... *N. a.* .....

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

..... Ματ. 23. 12. Η δ. των αβυρρων... δια τωδ. βδ. αλ...
 'Εξήγαγε κατ' εναντιον κατ' εχθρ. τησ. κατ. Τριων... περιηται
 κεισων. Αρροστρον οταν δ. ελθωσκη εχινετο κει
 'η παυς κατ' ημινους - 22 -
 ος ωσ εκειδ. ηρ' κεισων 2 κατ' εχινετο «Κατωσιν»

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἑνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἑνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Ἡ ἐργασία αὐτὴ ἐλεγετο «εὐζωρία» καὶ ἐκινετο ἑκὼν. μὴ ἐξαναγκάσει. ἐκ τῶν ἐργασιῶν.*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὴν ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα)

... Δὲν ἐπὶ ῥαχὲς ὁνομαζέσθαι.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μετὰ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ποταπῆδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βέδια ἢ ἀλογοὶ καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν.

Τὸν ἀγωνιστικὸν τὸν ἐκάλεσαν ὁ χωρὶς μετὰ τὰ μέλη τῆς οἰκίας αὐτοῦ.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μετὰ ζῶα καὶ μετὰ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μετὰ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μετὰ ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ὁχι... Μόνον τὰ μὴ κατασκευασθέντα ἐκ ξύλου, ὡς οὐ ἐτάχυα, μετὰ τὸ λήχνισμα, ἐκτετῶνα μετὰ κόπανο.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο; ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο; πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; .....

Ἐλεγετο μόνον κόπανος καὶ κατασκευάζετο ἐκ ξύλου δρυός.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κόπανος στρωμνῆς

ξύλο καμεινέτο διὰ τὸ κοσάνερα
μικρὸν ἐνερὸν δημητριακῶν

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ὑγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....¹² ~~χλ~~.....

23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγένετο χρῆσις ἀλυσιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). ... Το 1949 Ἀλκυον

β'. Λίχνισμα

1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Δὲ ἀφ' ἡμετέρας ἐταχυν. δυν. ἐλ. χον. ὁ κακ. δ. ἔσπερον το
 με. τὰ ἐξ η. ἐργασίη δ. τὰ δυνάμ. (ἐκνήκ. 1). τὰ
 μαρμαροῖ. ἐκνήκ. δυν. (ἐκνήκ. 2). καὶ π. τὰ ἐκ. ἐκνήκ. δ
 δυνάμ. δυν.

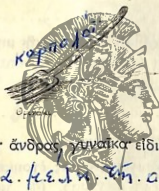

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχυσμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δ. Ἐκτελέσθη τὸ εὐαγγ. ὑμῶν δι' αὐτῶν. Ἐ. καὶ ἐχάρη
 ἐπ' αὐτοὺς... Αὐτὸς ἐπαρσάνετα γένοιτο ἐπὶ τοῦ εὐαγγ. ὡ.
 Μόνον μετὰ τὸν ἀποχωρήσόν των καρπὸν ἐκ τοῦ
 ἡ. χ. ὡς. Ἐκτελέσθη τὸ εὐαγγ. ἐπὶ τοῦ εὐαγγ. καὶ.

- 2) Με ποίον εργαλείον γίνεται το ανέμισμα; (Πώς λέγεται τούτο: φτυάρι, θρινάκι; Ίχνογραφήσατε τούτο... *ζε γίνετα. εφ. επί. αρχι. μέ. δι. κού. λια. καί. καρ. πα. λό. ρια. καί. παρ. τ. ζέ. ρο. μέ. ξ. ε. λ. ι. ν. α. φ. τ. ν. δ. ρ. ι. δ.*...)

AKAΔHMA

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναικᾶ· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
 .. τὰ λεγὰ λύνει· λέει· λέει· ἀνὰ γυναικᾶ· τὰ
 .. ἔρωτος ..
 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
 λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
 ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
 τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἀλῶ-
 νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
 .. ὅς ἐτάχυνε· παρ' ἐμμελῶν· δὲ ἐπ' ἄλλοι· ἔχο· μ. α. ὅ· μα-
 ρ. π. α. ἔπεσε· ρί· γη· α. διὰ· κ. ο. π. ἀνι· σ. κ. α. τ. α. ,
 ... ἀν· ἐ· γ· ἰ· ν· ε· ο· δ· α· ὅ· τ· ρ· α· ἔ· μ· ν· ι· α· κ· α· ὅ·
 ..
 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλῶ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ..... *ε* .....

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμεινάντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

*Ὁ... ἀποχωρισμὸς γίνεται... μετ' ἡδρεκάνι... δερμόνι...
 ἢ... ἐκ... βενωειδῶν... π.χ. εἶχε... ἐχ. κ. α. κ. ὀσκινου
 κ. τ. α. ... ἐν... ἐκ... κ. α. ... 1. καὶ 2. ....*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ὀλῶν μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1

κόσκιος ἢ ἀνυλός

2

νων μετ' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δормόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τους ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν). *ἐκ. τῶ. ἐργασίῃ. τῶν*

δριμοναὶ ὑπῆρχον δυνάσται ἀπό τῶν ὀφθαλμῶν.
διήρχετο ἐκείνησαν χορὸν καὶ νύμφημόν· τὸν ἔν-
υθρον τῇ περιτρύχῃ τοῦ εσχαιῖν ἐταποθετέω
ἐν δυνάμεσι καὶ χαλαρὰς τὰ καρποδοξίαν.

[illegible]

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;

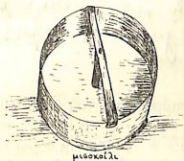
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἰ. Σ. φ. ἰ. ν. ἰ. δ. κ.*

ἐκ τῆς οὐρ βῆτο ὁ σαρφίς, καὶ τὸ σαρφίς ἐχρὲς βῆκε.
καὶ τὸ σαρφίς καὶ τὸ γαζελ καὶ εἰς τὸ κέντρον τοῦ
σαρφίς ἐπέπηχυντο τὸ γαζελ καὶ τὸ κερπολὸι.
ἀπὸ ἐπὶ τοῦ γαζελ ἐστὶν ἐν ἑρμῇ.....

- 8) Ἄλλα ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ... *Δεν ἔπρεπε νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς εἰς τὴν ἀποθήκην.*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσαστε δε καί ἔχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰ εἰκόνας)... *Αν. εὐχέρων*
ἀφελαι πρὸ τριῶν... τὸ δοχεῖον πᾶν ἐχρησμεύοιτο
ἡ μέτρον ἐλέγχετο καὶ δοῦραι ἐχύματα μικρὰ
βαρελῶν καὶ ἐχέρει βάρος 12 ὀνείδων

- 2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

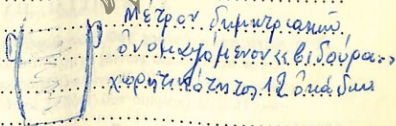
α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

χ) τὸ γυναικείο.

δ) το αλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) . . . . .

- 3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνθηκὰς) *C. D. καρπὸς... ἀγροῦ... εἰς... λάκκον.*

ὁ δὲ πᾶσι τοῖς ἑσπέραις ἡμέραις ἡμετέροις
 ὡς καὶ ἡμεῖς ἐκείνους ἡμετέρας ἡμέρας
 ὡς καὶ ἡμεῖς ἐκείνους ἡμετέρας ἡμέρας

- 4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἀπεδυνάστω ἐν τῷ κ. ὁ χυρὼ καὶ
 ὁ δ. ὁποῖον ἐρρίχεται σφαιρίον τῆς οἰκίας καὶ τῆς
 ἐκείνου.....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; .....

Ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου ἐγίνετο μετ' ἐλθόντων μισθό-
 νημιδ τῷ ὁποῖον ἐλέγχετο ἐκ τριετίας.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Ὀχι. Ἐκ τῶν σταχύων ἐκαστοῦ ἐξέ-
 φάνεν ἐν τῇ παρεμφεῖ τῇ θεμνωσίᾳ.....

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μόνον κατὰ τὴν ἐσχάτην ἀπόκριαν.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

Ὡς ἡμέραν τῆς ἀπόκριας καὶ μετὰ ταύ-
 τας τὰς νηστερίων ὥρας. Οὐδέποτε
 αὐτὴ ἐλέγχοντο ἐκ τριετίας.....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

..ελείχοντο υαδανοί..

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος;...

..Ανέστησαν ηλικίη

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, από ποιον μέρος;

..Γονύς και τέντα εις ολλομή εχίντο υπό τείδεσιν.
..Κλοπή ξύλων εχίντο περίη από μικρά παιδια

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

..Ελτο ποταμών εν πυρόν χωρίς ιδιαιτέρων
..φροντίδων

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποιαί αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχάι, διάφοροι έπικλήσεις, εόρτια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

..μόνον υπερβολικός θόρυβος και ενδηλώσεις
..χόρως

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

..Όταν η φωτιά ανελθεί ή ήρως η επιμελώς δαν...
..πηδήματα ηρέμουντο εν ιδιόχρονται πηδώντων
..διε μέσω των φασγάνων των φωταίων

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

..Ο.Θ.Δ.Ν. Σ.Κ.Τ.Ω. Σ.Κ.Α. Ζ.Α. Μ.Ν. ....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ 'Ιούδα' (περιγράψατε λεπτομερῶς) ..Μ.Θ.Χ.Ι. ....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ